



Ewa Szlachetka-Depak

PORTFOLIO

rzeźba/ ceramika / porcelana / litofania / instalacja

Światło silniejsze od przodu

Światło silniejsze od tyłu

Litofania to technika zdobienia, w której wzór uwidacznia się dzięki silniejszemu światłu od tyłu niż od przodu.

„Rytm”.

Kompozycja dwóch porcelanowych litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawionych z dwoma formami: masa szamotowa formowana ręcznie, angobowane, szkliwione, temp. wypału 1060 °C, 43 cm x 37 cm x 10 cm. 2023.



Moja praktyka artystyczna obejmuje rzeźbiarską formę oraz projektowanie unikatowych obiektów ceramicznych. Zajmuję się także edukacją.

Pozyskiwanie wiedzy poprzez pracę twórczą w bezpośrednim kontakcie i dialogu z gliną, od wielu lat stanowi mój główny sposób rozumienia świata. Dokonuje się poprzez ciało – jako wiedza **ucieleśniona**, niedyskursywna wiedza nabywana poprzez doświadczenie.

Etapy procesu twórczego to: projektowanie, realizacja i refleksja, która przychodzi po ukończeniu dzieła, kiedy staje się ono samodzielnym bytem. Dostrzegam wówczas powtarzające się struktury form związane z okręgiem oraz z przepływem. Poprzez te formy i wzory pokazuję **zasady** funkcjonowania świata, a nie jego mimetyczne odwzorowanie. Choć są to obiekty abstrakcyjne, są w ścisłym związku z rzeczywistością.

Moje prace określám mianem **Form Bio-Logicznych**, odwołując się do logiki procesów zachodzących w przyrodzie. Bio-logia jest rozumiana przeze mnie jako logika naturalnych wzorców i procesów – w moich pracach przybiera formy ukształtowane z ziemi – gliny.

Formy Bio-Logiczne nawiązujące do uniwersalnego motywu **okręgu**, związane z **czasem**, z rytmem stanowią interpretację tego motywu, odniesienie do nieustannego cyklu przemian, kręgu życia. Motyw okręgu interpretuję poprzez multiplikację i rozrzeźbianie formy.

Wzory oparte na okręgu, nawiązują zarówno do maksymalnych obszarów wszechświata, jak również do minimalnych struktur. Ich zastosowanie przenosi nas wyobraźnią w przestrzenie metafizyczne, choć jednocześnie służy człowiekowi w rozwiązaniach użytkowych, takich jak koła umożliwiające przemieszczanie się pojazdów czy formowane naczynia.

Formy Bio-Logiczne związane z **przepływem** nawiązują do **sieci**, struktur obecnych w drzewach, człowieku, rzekach, a także w innych organizmach i zjawiskach. Ich miękkie, płynne i rozgałęziające się kształty odnoszą się do organizacji procesów, takich jak przepływ wody i minerałów od ziemi w górę drzewa oraz produktów fotosyntezy w kierunku przeciwnym.

Rzeźbię linie i powierzchnie płynne, organiczne, przechodzące jedna w drugą, które poprzez swoje wzajemne relacje kształtują formę i wzór. Przypominają układy krążeńowo-oddechowe, sieci rzek i dróg rozgałęziających się na rozstajach.

Nasze zmysły są **ograniczone** w czasie i przestrzeni – dostrzegamy tylko część zjawisk wydarzających się wokół nas. Aby „dostrzec” więcej, używamy wyobraźni, siły odczuwania i myślenia. **Rozświetlamy**.

Dlatego szczególne znaczenie ma dla mnie technika **porcelanowej litofanii**, którą rozwijam od 2010 roku. Jest ona sposobem zdobienia porcelany, w którym **światło** ujawnia to, czego nie widać, choć istnieje.

Obraz w litofanii pojawia się dzięki różnicy w grubości porcelany – cieńsze miejsca stają się jaśniejsze, agrubsze ciemniejsze, gdy światło padające od tyłu jest silniejsze niż od przodu, gdy jest różnica jego natężenia. Litofania może być wykonywana także w innych materiałach wykazujących właściwość przeświecalności.

Poszerzając pole percepcji instalacji z porcelanowych litofanii, zastosowałam **dźwięk**, który wzmacnia jej wielozmysłowy odbiór. Badam relacje **pośród** tym, co widzialne i ukryte, dźwiękiem i ciszą, narodzinami i śmiercią. Interesują mnie przestrzenie „pośród” – miejsca spotkania ludzi, form, przestrzeni, różnych światów, to granice, których nie można jednoznacznie wyznaczyć. „Pośród” pojawiają się **relacje**, ich ślady i przestrzenie pośrednie, na styku.

Widzę te zależności zarówno w relacjach międzyludzkich, wzorcach i procesach natury, jak i w relacjach pomiędzy formami, wzorami oraz przestrzeniami. **Litofania** jest dla mnie szczególnym przykładem takiej relacji – obraz ujawnia się pomiędzy - na granicy różnic natężenia światła.

Praktyka artystyczna pozostaje dla mnie procesem otwartym, skoncentrowanym na odkrywaniu ukrytych struktur i przekładaniu ich na język współczesnej sztuki, poprzez obiekty balansujące pomiędzy rzeźbą, instalacją a designem.

Ewa Szlachetka-Depak



www.litofania.com

ewaszlach@yahoo.com

IG: ewa.szlachetkadepak.litofania

Ewa Szlachetka-Depak

Urodzona w 1976 w Nowej Dębie.

Ukończyła Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, dyplom w 2005 roku.

Aktualnie jest studentką Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Należy do Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic, Związku Polskich Artystów Plastyków OK oraz Stowarzyszenia Artystów Ceramików KERAMOS.

Pracuje twórczo w swoim Litofania Studio Ceramiki w Krakowie, siedzibie Fundacji Litofania im. Romana Szlachetki, której jest współzałożycielką.

Wykształcenie:

od 2009 Uczestniczy w indywidualnych pobytach - rezydencjach w Polskich Fabrykach Porcelany „Ćmielów” i „Chodzież” S.A., gdzie realizuje koncepcje formy ceramicznej w masie porcelanowej także w technice litofanii.

2000–2005 studia magisterskie na Wydziale Rzeźby, na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Dyplom w 2005 roku, zrealizowany w pracowni Rzeźby w Ceramice, z użyciem zasobów technologicznych i miejsca w Zakładach Wyrobów Kamionkowych „Marywil” w Suchedniowie.

2002–2004 uczęszcza do studium pedagogicznego w zakresie Edukacji Artystycznej, działającego przy Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

1997–2001 studia na Wydziale Fizjoterapii Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie.

1991–1995 nauka w I Liceum Ogólnokształcącym im. Aleksandra Patkowskiego w Sandomierzu.



Wystawy indywidualne:

2026 – „Międzyświaty”, Galeria Biura Wystaw Artystycznych, Sandomierz

2024 – „Ślady Relacji”, Galeria R, Akademia Sztuk Pięknych Kraków

2023 – „Z pokolenia na pokolenie”, Galeria Pod Lipą, SCKiPGZ, Kochanów

2023 – „Struktury Bio-Logiczne”, Centrum Kultury Podgórze, Kraków

2022 – „Zmienność” – Galeria Sztuki Współczesnej BWA Sokół w Nowym Sączu

Wystawy zbiorowe:

2026 – „Organico”, Wystawa Stowarzyszenia Artystów Ceramików Keramos, Burakowska, Warszawa

2026 – „Organico”, Wystawa Stowarzyszenia Artystów Ceramików Keramos, Agrilla Italia 2026, Faenza

2026 – „SIGNATURES 2”, wystawa zbiorowa Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Zbrojownia Sztuki, Gdańsk.

2026 – „Jesteśmy stąd”, wystawa jubileuszowa z okazji 50-lecia BWA w Sandomierzu, Galeria BWA, Sandomierz.

2026 – „Ceramiczna Dekada - podsumowanie”, Dwór Zieleniewskich TCK, Trzebinia

MIEDZYŚWIATY

Instalacja „Granice Światów 2”, Sandomierz, 2026



2026 – wystawa doktorantów w ramach współpracy szkół doktorskich, w Galerii Neon ASP we Wrocławiu

2026 – „Ceramiczna Dekada - podsumowanie”, Galeria BWA Sieradz

2025/26 – XI Bożonarodzeniowy Salon Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Kraków

2025/26 – „Konfrontacje w Trójwymiarze II” Wystawa Sekcji Rzeźby OK ZPAP, Galeria Wydziału Malarstwa ASP, Kraków

2025 – „KERAMOS”, Vivid Gallery, Wrocław

2025 – Porcelana TERAZ! - I Ogólnopolski Przegląd Twórczości w Porcelanie, Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, Wałbrzych

2025 – REŻBA. NIE DOTYKAĆ? Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Orońsko

2025 – Projekt i organizacja przestrzeni ekspozycyjnej wystawy pt: „Inicjacje”, z cyklu Bunkier Kolekcja, wykonanie porcelanowych litofanii oraz dźwięku do aranżacji wystawy, Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki, Kraków

2025 – “Krakowskie Spotkania Artystyczne 2025, festiwal sztuk wizualnych, OKRĘGI, rzeźba”, Pałac Sztuki TPSP w Krakowie

2025 – „Ceramiczna Dekada”, Galeria Sztuki LCK, Libiąż,

2024 – „Konfrontacje w trójwymiarze, wystawa rzeźby”, Galeria Pałacu Potockich, Kraków

2024 – Jest wystawą wraz ze Stowarzyszeniem Keramios, podczas 21 Warszawskie Targi Sztuki

2024 – „Ceramiczna Dekada-podsumowanie”, Galeria Pod Lipą, SCKiPGZ, Kochanów

2024 – „KERAMOS 50 LAT Wczoraj/Dziś/Jutro”, Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko

2024 – „Współbrzmienie”, Międzynarodowe Biennale Ceramiki Stowarzyszenia KERAMOS, Warszawa

2023/24 – Wystawa poplenerowa Międzynarodowego Pleneru Ceramicznego Lab-Oro w Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko

2023 – „Ceramiczna Dekada, 10 lat Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic”, Kochanów/Libiąż

2022 – „Porównania 31”, BWA Sandomierz

2022 – VIII Bożonarodzeniowy Salon Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Kraków

2022 – „Przemiany”, 15 Międzynarodowe Biennale Ceramiki Stowarzyszenia KERAMOS, Warszawa

2022 – Wystawa Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic, Galeria Sztuki Współczesnej MOKiS, Myślenice

2022 - Nowi Członkowie Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Galeria Pryzmat, Kraków

2021 – VII Bożonarodzeniowy Salon Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Kraków

2021 – Wystawa Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic, Galeria Sztuki Współczesnej

Muzeum Północno-Mazowieckiego, Łomża

2020 – VI Bożonarodzeniowy Salon Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Kraków

2020/2021 – „Bukiet na zawsze”, Galeria Na Piętrze

SCKiPGZ, Galeria Na Krużgankach, Hebdów

2021 – Wystawa Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic, Galeria Sztuki Współczesnej Muzeum Północno-Mazowieckiego, Łomża

2020 – VI Bożonarodzeniowy Salon Związku Polskich Artystów Plastyków OK, Kraków

2020/2021 – „Bukiet na zawsze”, Galeria Na Piętrze SCKiPGZ, Zabierzów/Galeria Na Krużgankach, Hebdów

2020 – „Nie zatrzymasz rzeki”, Centrum Sztuki Współczesnej Wiwiorka, Wystawa Sióstr Rzek, Kraków

2019 – „Dookoła stołu”, Galeria Na Piętrze, SCKiPGZ, Zabierzów/Galeria Na Krużgankach, Hebdów

2018 – „Szopka nie tylko Krakowska”, MGCK, Słomniki /Galeria Na Krużgankach, Hebdów

2015 – „Teatr Przestrzeni Twórczej”, wystawa studentów i absolwentów pracowni Rzeźby w Ceramice na Wydziale Rzeźby ASP w Krakowie, Szklarska Poręba/Hebdów

2010 – „Z Zachwytu”, wystawa podsumowująca twórczość rodziny Szlachetka, Zamek Przeclaw

2006 – „Kolor i Forma”, wystawa prac studentów oraz absolwentów pracowni Rzeźby w Ceramice na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Kraków

2006 – „Młodym Okiem”, wystawa promująca twórczość młodych artystów z okręgu Ostrowca Świętokrzyskiego, BWA Ostrowiec Świętokrzyski

2002 – „Toskania”, wystawa fotografii, Koło Naukowe Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie, Kraków

2001 – „Rawenna”, wystawa fotografii, Koło Naukowe Wydziału Rzeźby ASP w Krakowie, Kraków

Plenery:

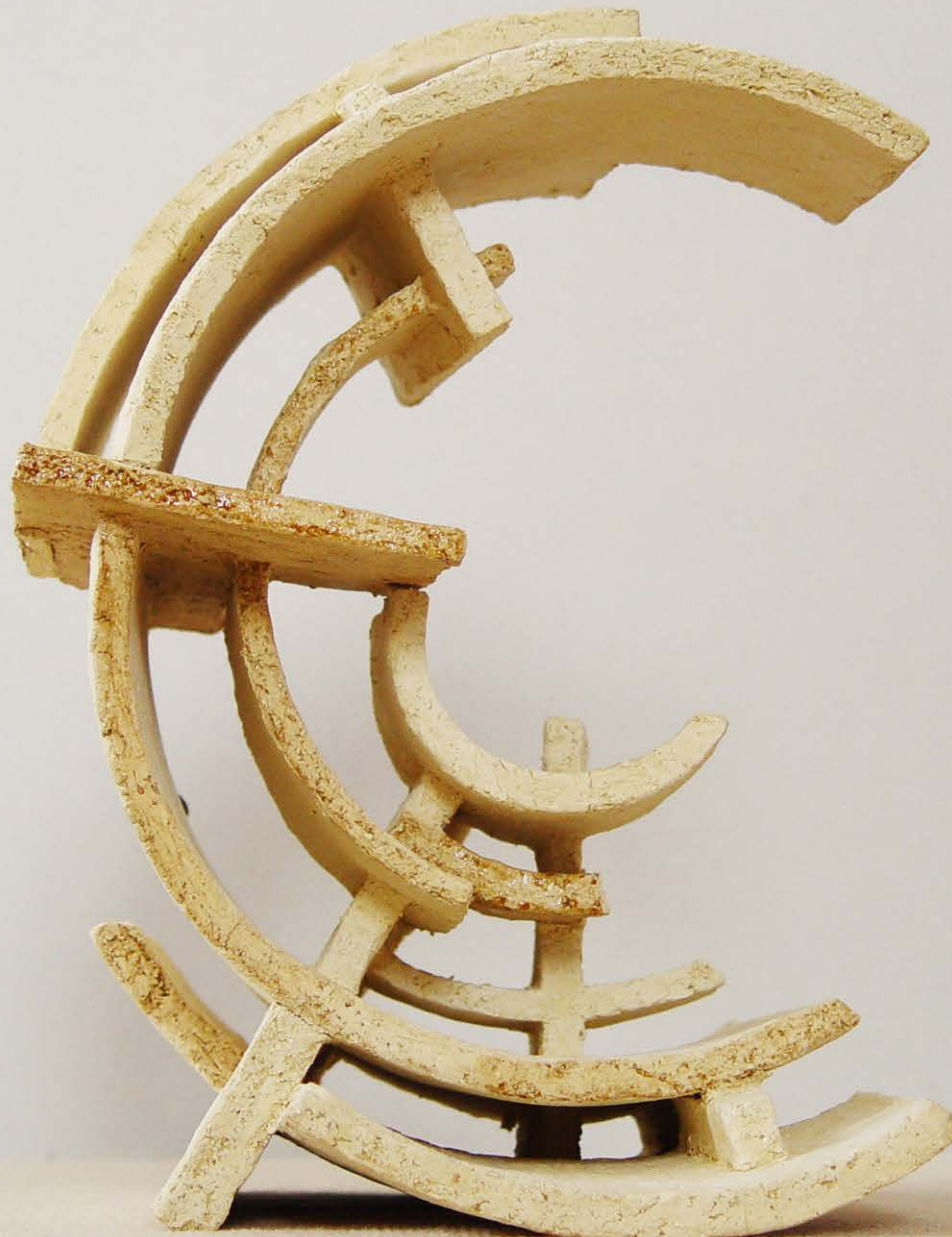
2023 – XV Międzynarodowy Plener Ceramiczny Lab-Oro, Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko

2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 – plenery rzeźbiarskie w technice ceramiki, Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic, Szklarska Poręba

2002 – plener malarski, Turbacz

2001 – plener malarski, Lesko

1. UNIKATOWE OBIEKTY CERAMICZNE
Rzeźba, Formy Bio-Logiczne: motyw okręgu



„Przekrój Pnia”
masa szamotowa formowana ręcznie,
temp. wypału 1060 °C, 22 cm x 30 cm 28 cm, 2000.



„Określić nieokreśloność”, praca dyplomowa,
masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona białą angobą, szklowana,
temp. wypału 1160 °C, elementy o wymiarach, w przedziale: 60 cm x 190 cm x 70 cm, 2005.

2. UNIKATOWE OBIEKTY CERAMICZNE

Rzeźba, Formy Bio-Logiczne: motyw przepływu



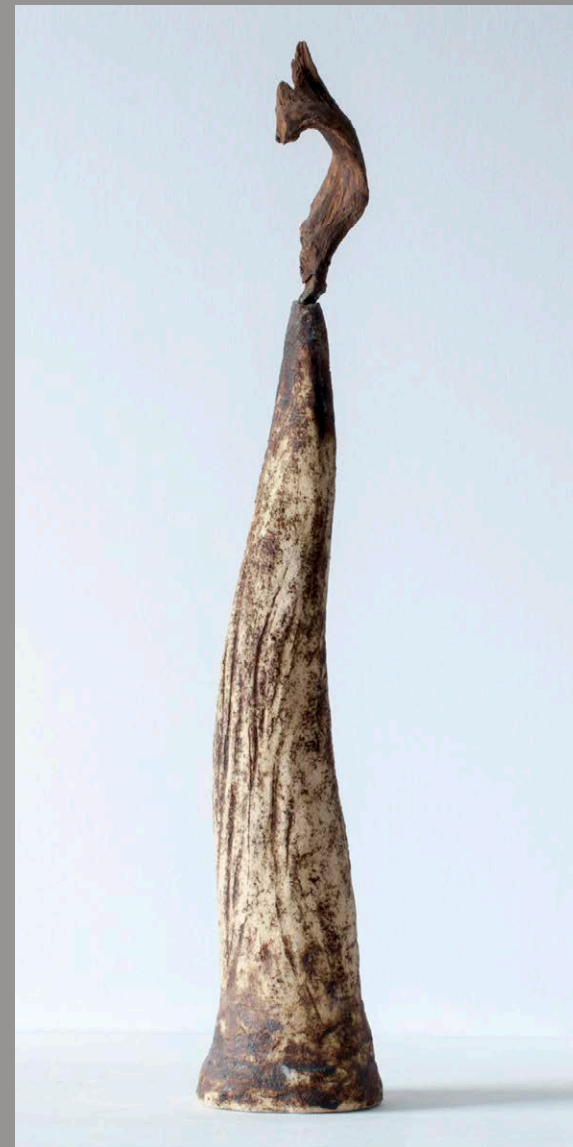
„Struktury Drzew”

Masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem żelaza, szkliona, temp. wypału 1060 °C, 17 cm x 43 cm x 9 cm, 2021.



„Wszystkim moim przodkom wdzięczność”

Masa szamotowa rzeźbiona z ręki, barwiona tlenkiem żelaza, angobowana,
temp. wypału 1060 °C, 32 cm x 42 cm x 30 cm, 2020.



„Ślad rzeki”

Masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem miedzi,
temp. wypału 1060 °C, element drewniany znaleziony w strumieniu,
11 cm x 54 cm x 10 cm, 2019.

3. UNIKATOWE OBIEKTY CERAMICZNE

Kompozycja rzeźby i litofanii





„Kielkowanie”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, niebarwiona, temp. wypału 1060 °C, 45 cm x 32 cm x 25 cm, 2023.
Litofania podświetlona światłem led.



„Płynąć”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą:
masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem kobaltu, angobowana,
temp. wypału 1250 °C 45 cm x 30 cm x 25 cm, 2023.
Litofania podświetlona światłem led.



„Przemieszczenie”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem kobaltu, temp. wypału 1060 °C, 24 cm x 35 cm x 10 cm, 2024.
Litofania podświetlona światłem led.



„Cykliczność”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250°C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem kobaltu, temp. wypału 1060 °C, 32 cm x 33 cm x 15 cm, 2024.
Litofania nie podświetlona.



„Płonać”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem miedzi, temp. wypału 1250 °C, 26 cm x 48 cm x 23 cm, 2023.
Litofania podświetlona światłem led.



„Ślady Drzew”

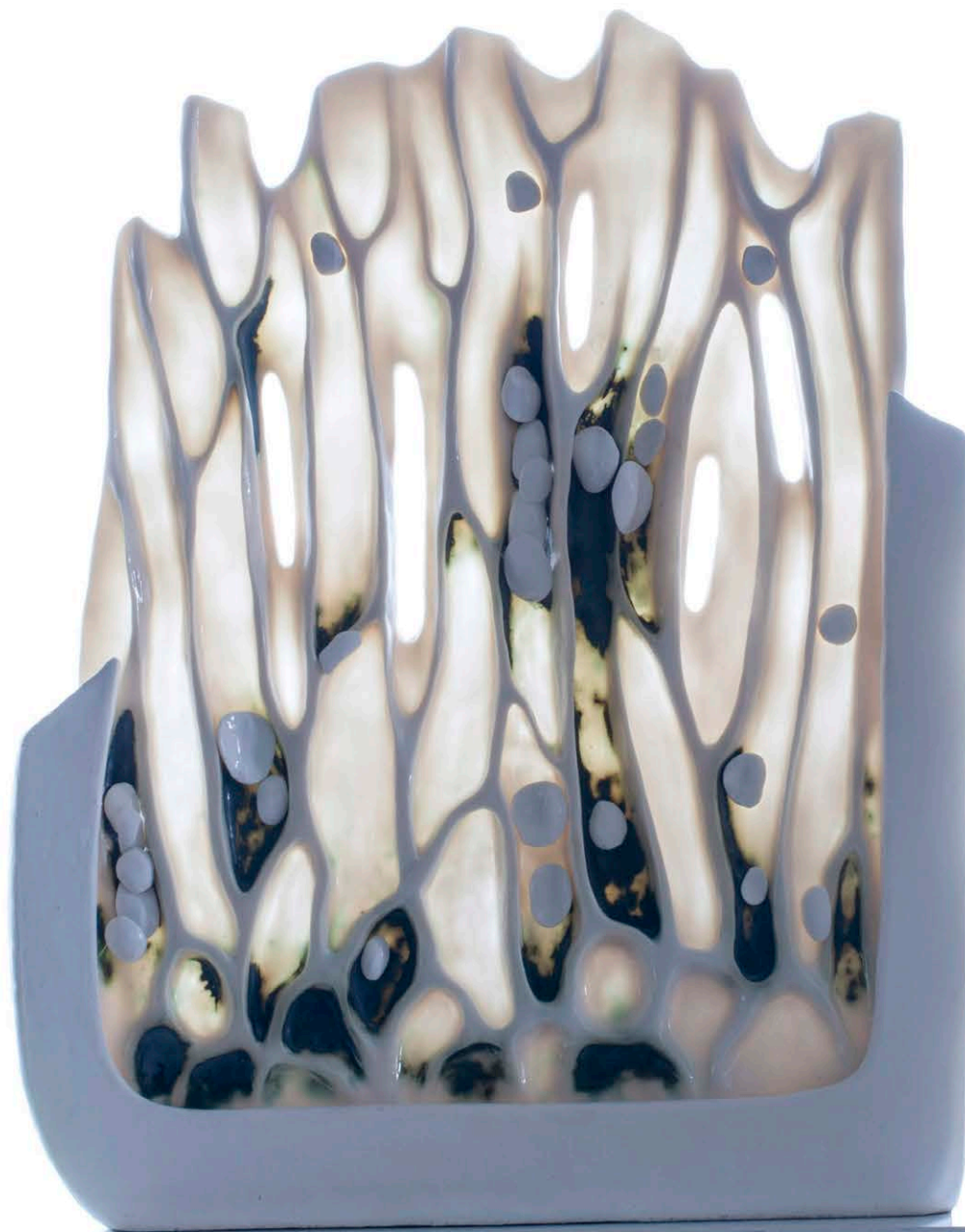
Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem miedzi i niklu, temp. wypału 1250 °C, 25 cm x 50 cm x 18 cm, 2023.
Litofania podświetlona światłem led.



„Człowiek”

Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona tlenkiem kobaltu, temp. wypału 1060 °C, 17 cm x 32 cm x 12 cm, 2017-2024.

Litofania podświetlona światłem naturalnym.



„Las”

Kompozycja porcelanowej litofanii barwionej tlenkiem miedzi, temp. wypału 1250 °C, zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, angobowana, temp. wypału 1060 °C, 26 cm x 33 cm x 11 cm. 2023.
Litofania podświetlona światłem naturalnym.



„Wnętrze Drzewa”
Kompozycja porcelanowej litofanii, temp. wypału 1250°C,
zestawiona z formą: masa szamotowa formowana ręcznie, barwiona angobami,
temp. wypału 1060 °C, 23 cm x 42 cm x 22 cm, 2025.

4. PRAKTYKA ARTYSTYCZNA - PROCES

Pracuję w ceramice, a szczególne miejsce w mojej praktyce zajmuje porcelana. Eksperymentuję z różnymi sposobami jej formowania – zarówno ręcznego, jak i z wykorzystaniem form gipsowych. Poniżej przedstawiam kolejne etapy tego procesu: model wykonany w glinie, wypalony model ceramiczny oraz zdjętą z niego formę gipsową. Forma posłużyła już do wykonania prezentowanych realizacji i pozostaje elementem mojego warsztatu – będzie wykorzystywana również do wykonania kolejnych obiektów.



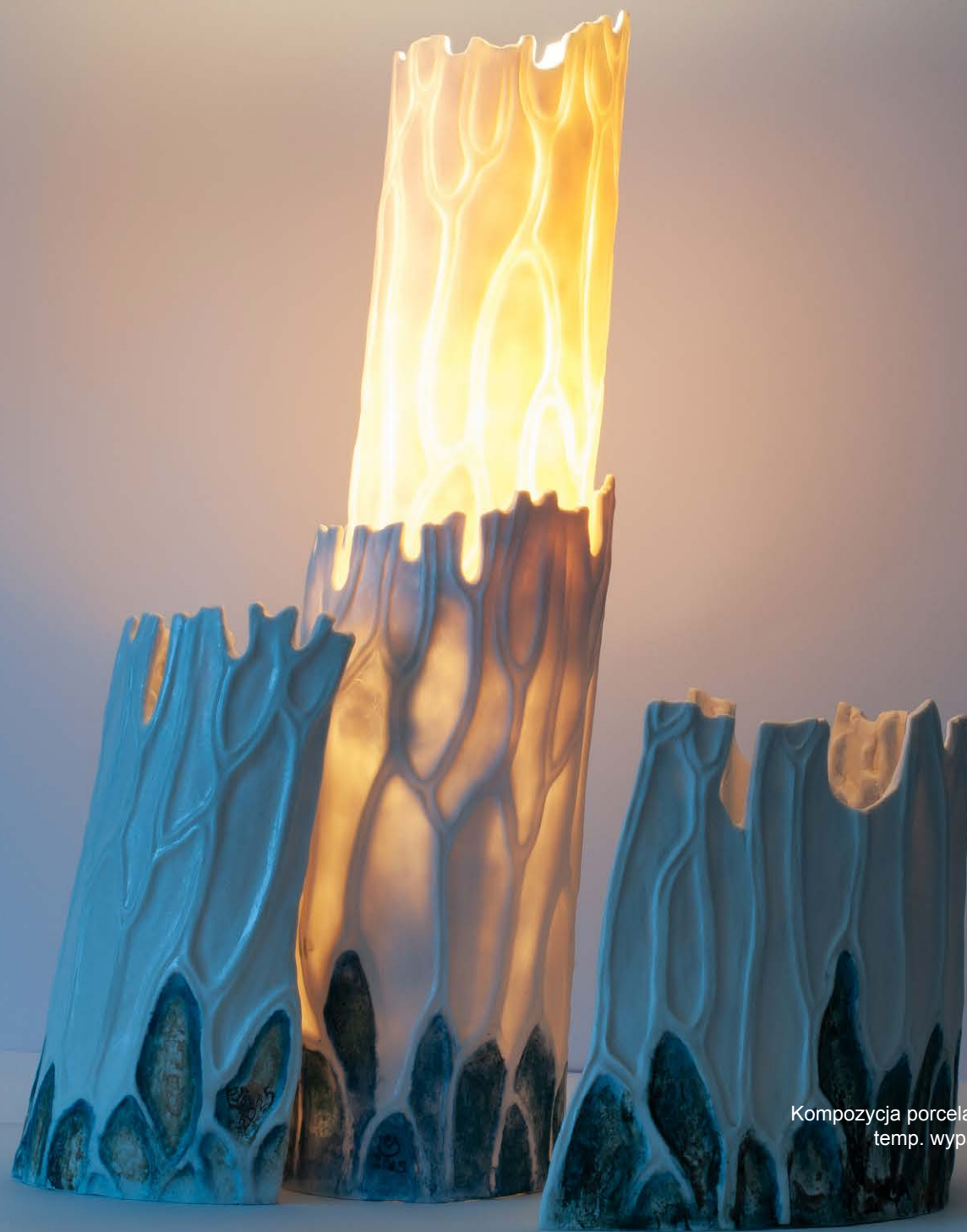
5. UNIKATOWE OBIEKTY CERAMICZNE - PORCELANA



„Tkanka Drzewa”

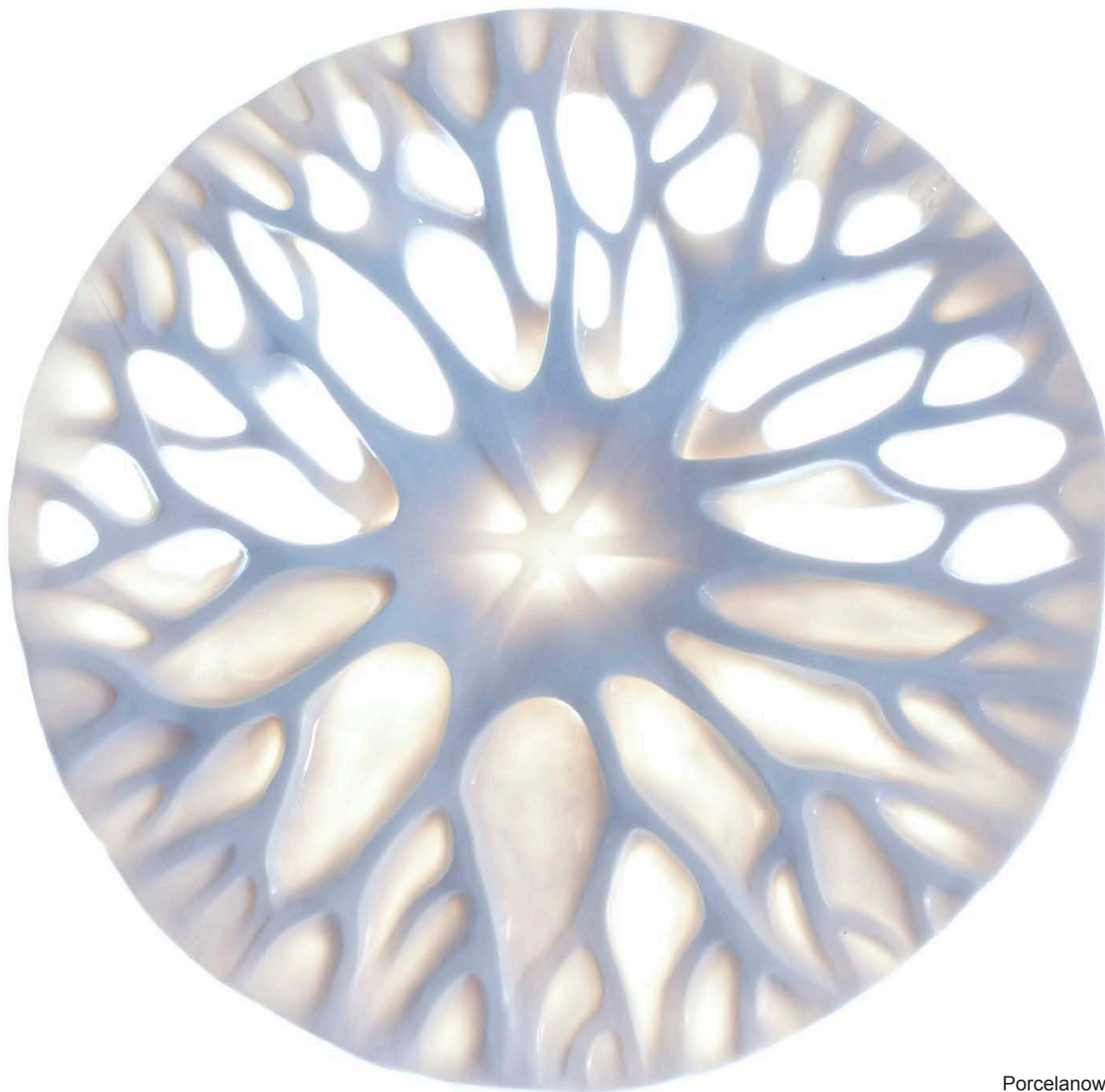
Kompozycja porcelanowych litofanii zdobionych solami metali,
temp. wypału 1250°C, 33 cm x 54 cm x 24 cm, 2026.

Widok z boku.



„Tkanka Drzewa”

Kompozycja porcelanowych litofanii zdobionych solami metali,
temp. wypału 1250°C, 33 cm x 54 cm x 24 cm, 2026.
Widok z przodu.



„Serce Drzewa”

Porcelanowa litofania, temp. wypału 1250°C.

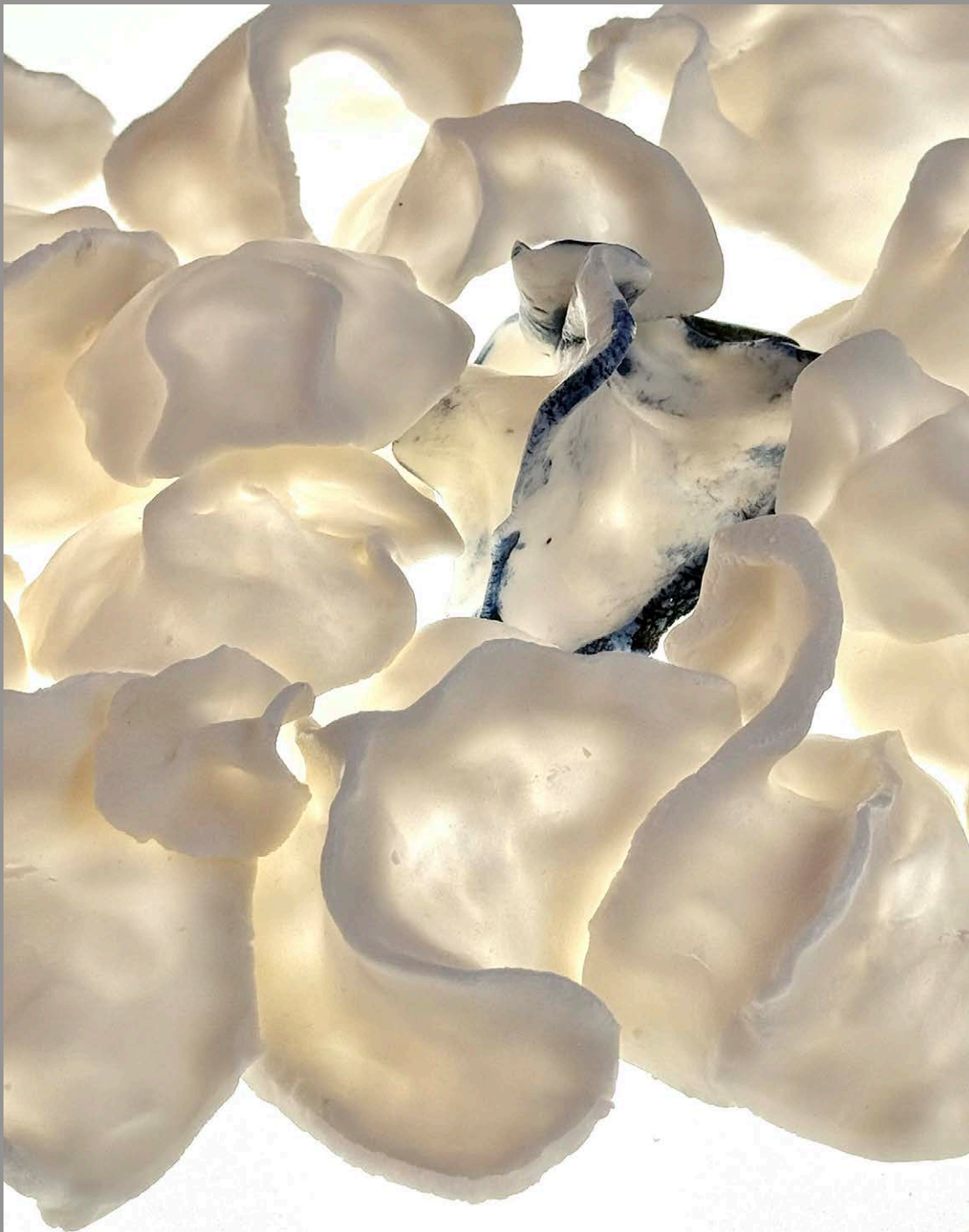
Średnica 32 cm, 2022.

Podświetlona światłem naturalnym.



„Struktury lasu”

INSTALACJA: motyw przepływu, porcelanowe litofanie,
temp. wypału 1250°C, 112 cm x 60 cm, 2025.

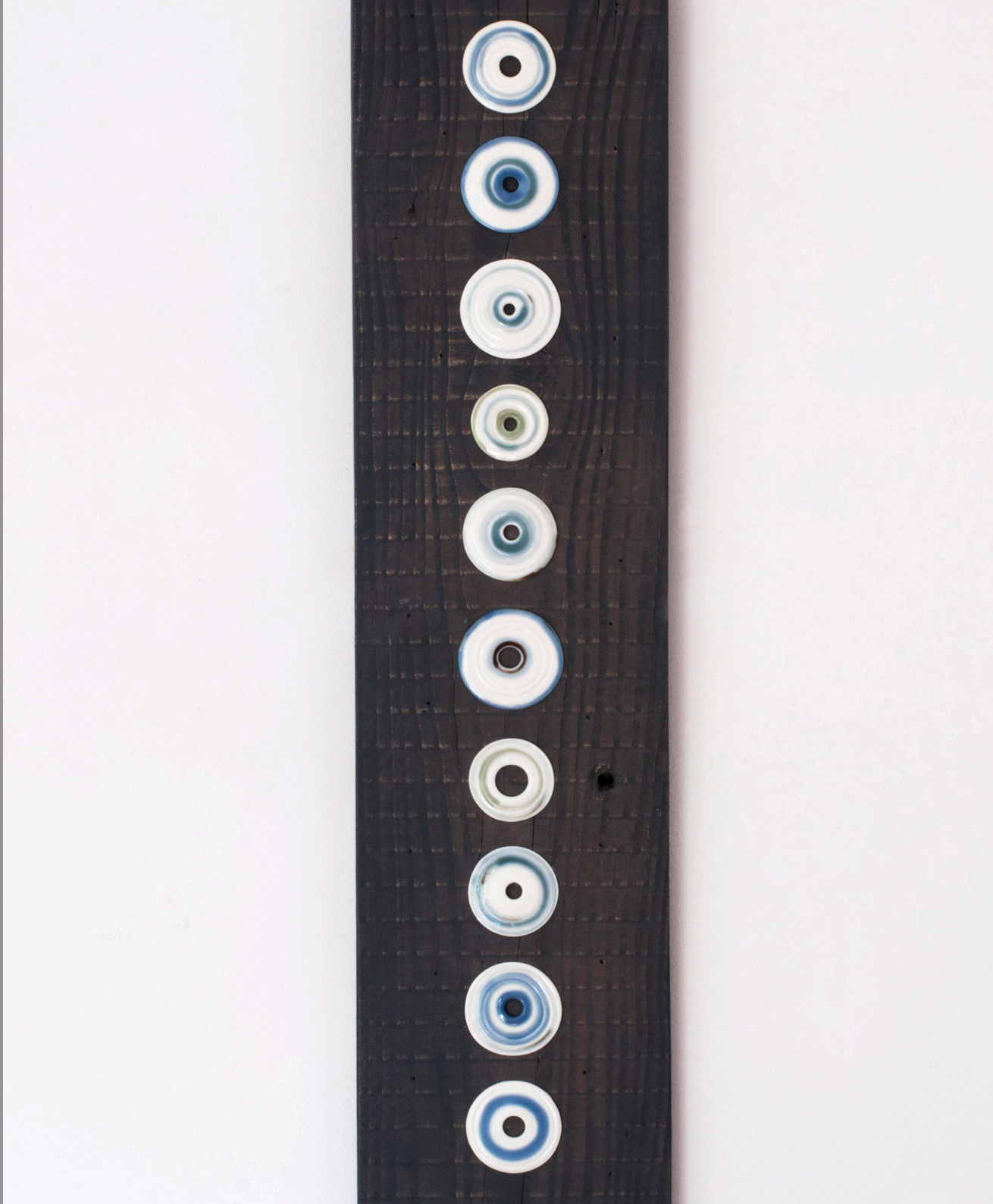


„Gesty”
Kompozycja porcelanowa
rzeźbiona z ręki, barwiona
tlenkiem kobaltu
temp. wypału 1250 °C,
70 x 35 cm, 2023.



„Opieka”

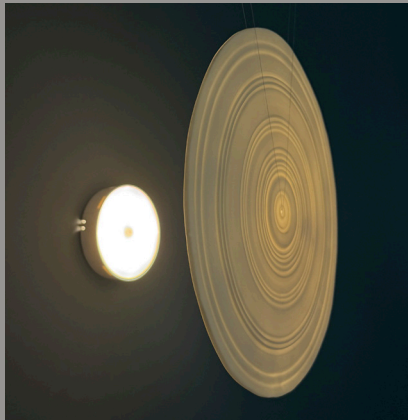
Masa porcelanowa rzeźbiona z ręki, barwiona tlenkiem kobaltu i solami metali,
temp. wypału 1250 °C, 30 cm x 24 cm x 25 cm, 2020.



„Droga”

Kompozycja porcelanowych elementów
zdobionych solami metali,
temp. wypału 1250°C,
zestawiona z bejcowaną deską.
25 cm x 104 cm, 2022.

6. INSTALACJE: motyw okręgu



Tytuł pracy: „Strażnicy światła i cienia”
INSTALACJA, porcelanowe litofanie, temp. wypału 1250°C,
o średnicach 28 cm - 31 cm, 2025.

Wystawa **KONFRONTACJE W TRÓJWYMIARZE II**
Galeria Wydziału Malarstwa ASP, Kraków, 2025.

„**Granice Światów I**” to instalacja eksplorująca obszary pomiędzy tym, co ukryte, zobaczone, usłyszane i tym, co pozostaje w ciszy. Granice nie są tu wyłącznie linią podziału — stają się przestrzenią styku, wspólną płaszczyzną przenikania. Jest to instalacja intraktywna, gdzie ruch odbiorców uruchamia dźwięk.

Po raz pierwszy prezentowana podczas wystawy doktorantów w ramach współpracy szkół doktorskich, **SmART’26**, w Galerii Neon Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu w kwietniu 2026 roku (zdjęcie powyżej), następnie podczas wystawy **MIĘDZYŚWIATY**, w Galerii Biura Wystaw Artystycznych w Sandomierzu w lipcu 2026 roku (zdjęcie obok).

Instalacja ta jest konsekwencją procesu badawczego nad rozszerzeniem percepcji instalacji z porcelanowych litofanii w kierunku jej wielozmysłowego odbioru. Wykonanie instalacji „Strażnicy światła i cienia” stanowiło pierwszy etap poszukiwań. Drugi etap to eksperymentowanie z dźwiękiem. Najpierw poszukiwanie dźwięku głosu adekwatnego do wzoru multiplikacji koła, następnie poszukiwanie dźwięku porcelany. Pałeczki perkusyjne okazały się skutecznym narzędziem do generowania dźwięku z porcelany.

Pierwsze litofanie ze wzorem multiplikacji okręgu do instalacji: „**Granice Światów I**”, wykonałam na kole garncarskim w porcelanie miękkiej w moim Litofania Studio Ceramiki w Krakowie.

Następnie wykonałam formy gipsowe, dzięki którym powstały realizacje: „**Kręgi Czasu I**”, „**Kręgi Czasu II**” - litofanie zamontowane w prototypowych oprawach oświetleniowych, a także litofanie do performansu **REZONANSE** oraz do instalacji „**Granice Światów II**”. Wykonałam je z porcelany twardej w Polskich Fabrykach Porcelany „Ćmielów i Chodzież” S.A.

Instalacja „**Granice Światów I**”
W górnej części zdjęcia po prawej stronie.

Ekspozycja wystawy **MIĘDZYŚWIATY**



„**Kręgi Czasu I**” to litofania o średnicy 31,5 cm umieszczona w prototypowej oprawie – kinkiecie. „**Kręgi Czasu II**” to litofania o średnicy 31,5 cm, umieszczona w prototypowej oprawie – lampie wiszącej.

Obie litofanie ze wzorem multiplikacji okręgu wykonałam samodzielnie z porcelany twardej w Polskich Fabrykach Porcelany „Ćmielów i Chodzież” S.A. Następnie zostały one zamontowane w prototypowych oprawach oświetleniowych z wykorzystaniem światłowodów LED przez firmę HSK LEDY, markę oświetlenia LED należącą do HSK Energia sp. z o.o. Realizacje te po raz pierwszy zaprezentowałam publicznie podczas wystawy **MIĘDZYŚWIATY**, w sąsiedztwie instalacji „Granice Światów I”.

Są one przykładem aktualizacji techniki litofanii dzięki zastosowaniu współczesnych technologii ceramiki i oświetlenia.



„**Kęgi Czasu I**”

Litofania w prototypowej oprawie – kinkiet.
średnica 31,5 cm, 2026.



Lampa wisząca: „**Kęgi Czasu II**”

Kinkiet: „**Kęgi Czasu I**”

Instalacja: „**Granice Światów I**”

Ekspozycja wystawy **MIĘDZYŚWIATY**

7. DŹWIĘK

Autorski dźwięk wykonany do instalacji „Granice Światów I” – nagranie prezentowane jest poniżej, pod linkiem oraz za pomocą prowadzącego do niego kodu QR.

Wykorzystałam w nim dźwięki mojego głosu oraz dźwięki uzyskane z porcelany poprzez uderzanie jej pałeczkami perkusyjnymi. Nagrania zrealizowałam samodzielnie, przy użyciu sprzętu nagraniowego, w pomieszczeniu sąsiadującym z moim Litofania Studio Ceramiki w Krakowie.

Następnie wykonałam autorski montaż i kompozycję dźwięku, które umieściłam w urządzeniu wyposażonym w czujnik ruchu. Czujnik reaguje na obecność i ruch odbiorcy, uruchamiając dźwięk w momencie jego zbliżenia się do instalacji.

Zastosowanie dźwięku miało na celu poszerzenie percepcji instalacji i stworzenie możliwości jej wielozmysłowego, immersyjnego odbioru. Dźwięk, aktywowany przez ruch odbiorcy, staje się integralną częścią dzieła. Obecność i sposób poruszania się odbiorcy wpływają na uruchomienie instalacji, a tym samym na jego własne doświadczenie i sposób percepcji.

Link:

https://drive.google.com/file/d/1W9wdt8gvsoP6kGPOyANmP0eiZleARFnU/view?usp=share_link



8. MIĘDZYŚWIATY, performanse REZONANSE



Film dotyczący wystawy oraz performansu:
<https://www.youtube.com/watch?v=fUFQdqoyTU>



Wystawa indywidualna **MIĘDZYŚWIATY**, prezentowana w BWA w Sandomierzu, Rynek 11, od 10 lipca do 9 sierpnia 2026 roku, obejmowała dorobek artystyczny autorki.

Wśród najnowszych realizacji znalazły się porcelanowe litofanie oparte na motywie multiplikacji okręgu, zastosowane w dwóch instalacjach: „**Granice Światów I i II**” oraz prototypowych lampach: „**Kręgi Czasu I i II**” wykorzystujących współczesną technologię oświetlenia, a także w performansie **REZONANSE**, łączącym dźwięk gitary basowej, śpiewu i cajonu z dźwiękiem porcelany. Performans odbył się podczas wernisażu. Dźwięk porcelany był generowany poprzez uderzanie pałeczkami perkusyjnymi w litofanie, wykonywany na żywo przez osoby uczestniczące w performansie.



„Granice Światów II” to plenerowa instalacja z porcelanowych, okrągłych litofanów, zaprezentowana na Rynku w Sandomierzu, na tle ratusza, podczas wystawy **MIĘDZY-ŚWIATY**. Przeniesienie litofanii z przestrzeni galerii do otwartego, publicznego miejsca zmieniało sposób ich odbioru, konfrontując delikatną, przepuszczającą światło porcelanę z architekturą i miejskim otoczeniem. Litofanie zostały zabezpieczone szybami, a ich układ tworzył autonomiczną kompozycję.



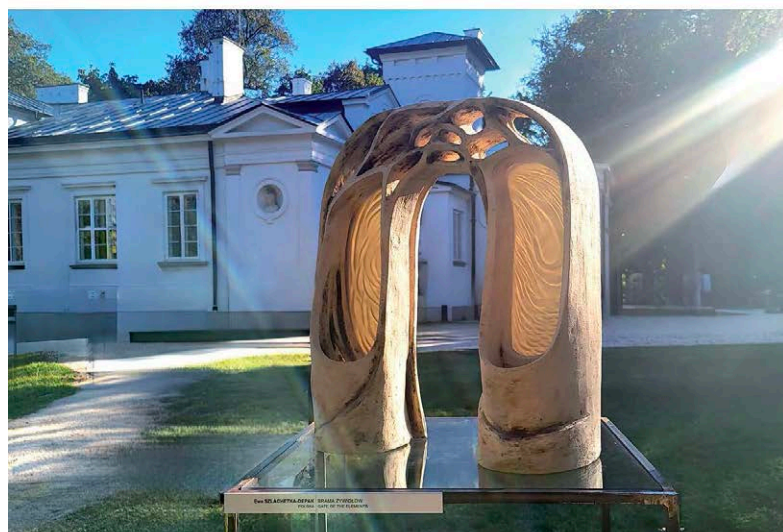
Fragment instalacji „**Granice Światów II**”
Litofanie podświetlone światłem led.

9. ARTYKUŁY W CZASOPIŚMIE BRANŻOWYM SZKŁO I CERAMIKA



Podróż śladami porcelanowej litofanii:

https://drive.google.com/file/d/1vZnoD3vS6OiorvyZox-witg9D6gA-MvZ/view?usp=share_link



Ewa Szlachetka-Depak,
Brama Żywiołów, 2022

Podróż śladami porcelanowej litofanii

Podążając śladami porcelanowej litofanii, odbywam podróż zarówno w czasie, jak i w przestrzeni. Rozpaczam ją od obserwacji litofanii Romana Szlachetki, następnie prowadzę własne eksperymenty z tą techniką, co ostatecznie doprowadza mnie do spotkania z dr **Margaret Carney**, autorką pierwszej i jednej z dwóch na świecie książek o litofanii. Odkryło się ono podczas podróży poznawczej do **Blair Museum of Lithophanes**, jedyne na świecie muzeum prezentujące wyłącznie litofanie, którego dr Carney była dyrektorką i kuratorką.

Tekst i zdjęcia: **Ewa Szlachetka-Depak**



Litofanie i Formy Bio-logiczne:

https://drive.google.com/file/d/1nFvKwQfoH-h0nSKyAlPmsB2E90bdfdlwh/view?usp=share_link



Płynąć, porcelana,
litofania, szamot, 2023

Litofanie i Formy Bio-Logiczne.

Sztuka Ewy Szlachetki-Depak wyrasta z fascynacji naturą, światłem i ukrytymi strukturami rzeczywistości. Pracując z porcelaną i gliną, artystka tworzy rzeźby oraz instalacje inspirowane rytmami przyrody, wiedzą ciała i dawną techniką litofanii, w której obraz ujawnia się dopiero pod wpływem światła. Jej prace łączą ceramikę, światło i dźwięk, budując wielozmysłowe doświadczenia balansujące między rzeźbą a współczesnym designem.

Tekst i zdjęcia: **Ewa Szlachetka-Depak**

10. DOKTORAT

„**Porcelanowa litofania – zobaczyć ukryte**” to artystyczny projekt doktorski, research poświęcony współczesnej reinterpretacji XIX-wiecznej techniki porcelanowej litofanii oraz poszukiwaniu jej nowych możliwości zastosowania w sztuce i designie. Litofania wykorzystuje relief o zmiennej grubości porcelany, dzięki któremu obraz ujawnia się pod wpływem światła przechodzącego przez płytkę – miejsca cieńsze stają się jaśniejsze, a grubsze ciemniejsze.

Badania koncentrują się na aktualizacji tej historycznej techniki poprzez zastosowanie współczesnych technologii ceramiki i oświetlenia. Istotnym obszarem researchu jest proces „pojawiania się” obrazu jako doświadczenia poszerzającego percepcję odbiorcy oraz relacja światła, obrazu, materii i przestrzeni. Poszukuję nowych form wykorzystania litofanii w obiektach, instalacjach rzeźbiarskich i projektowaniu.

W rozwijanej praktyce artystycznej poszerzam odbiór instalacji o warstwę dźwiękową. Dźwięk pojawia się jako intuicyjnie stosowany środek artystyczny, wynikający z moich doświadczeń i eksperymentów z porcelaną. Łącząc światło, obraz, formę, materię i dźwięk, tworzę instalacje o charakterze immersyjnym i interaktywnym, których doświadczenie angażuje wiele zmysłów. Wielozmysłowy odbiór pozwala mi badać, w jaki sposób poszczególne elementy instalacji wzajemnie na siebie oddziałują i kształtują doświadczenie przestrzeni.

Badania naukowo-artystyczne - FILM

Link:

<https://sd.asp.krakow.pl/nasze-badania/mgr-ewa-szlachetka-depak/>



Zastosowanie współczesnych technologii ceramiki i oświetlenia oraz badanie procesu pojawiania się wzoru **porcelanowej litofanii**:

- **Górne zdjęcie** – forma wykonana z porcelany za pomocą formy gipsowej, biskwitowana, poszklowana i ustawiona na wózku pieca przed wypałem ostrym.
- **Dolne zdjęcia** – forma po wypale ostrym: z lewej strony bez podświetlenia wzoru, z prawej – podświetlona. Wzór pojawiający się pod wpływem światła stanowi autonomiczny aspekt wizualny formy, niewidoczny w jej niepodświetlonej wersji.





tel: +48 696 753 721

e-mail:

ewaszlach@yahoo.com

ewa.szlachetka.depak@stud.asp.krakow.pl

IG: [ewa.szlachetkadepak.litofania](https://www.instagram.com/ewa.szlachetkadepak.litofania)

www.litofania.com

© Ewa Szlachetka-Depak, 2026